

RAŠI-TEKSTITYYPPI TUTUKSI

Johanan Ben-Israel 5767 — יוחנן בן-ישראל ה'תשס"ז

Vuorilinnan Opintokeskus – <http://www.metzudah.com>
Copyright © Johanan Ben-Israel 2007

Päivitetty 15.02.2007

Rabbiinisessa kirjallisuudessa ja rabbiinisen Raamatun arvostetuimmassa kommentaarissa (Raši, rabbi Š^olomo bar Jitshaq, 1040 – 1105) käytetään erityistä raši-tekstityyppiä, joka täytyy tuntea erikseen, jotta sitä pystyy lukemaan, koska se poikkeaa niin paljon masoreettisesta tekstityypistä. Seuraavasta taulukosta käy ilmi raši-tekstityypin kirjainten vastaavuus masoreettisten kirjainten kanssa. Raši-tekstityypissä ei yleensä käytetä vokaalimerkkejä.

Taulukko. Raši-tekstityypin kirjaimet, masoreettinen kirjaimisto ja kirjainten äännearvot.

Raši	ל	ך	כ	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	
Masoreettinen	ל	ך	כ	י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	
Äännearvo	l	k/k̄ <i>sofit</i>	k/k̄	j	t̄	h̄	z	w	h	d/d̄	g/ḡ	b/v	ʾ	
Raši	ת	ש	ר	ק	ך	ץ	ף	פ	ע	ס	ן	נ	מ	
Masoreettinen	ת	ש	ר	ק	ץ	צ	ף	פ	ע	ס	ן	נ	מ	
Äännearvo	t/t̄	š/s̄	r	q	ṣ <i>sofit</i>	ṣ̄ <i>sofit</i>	pf̄ <i>sofit</i>	pf̄	ʿ	s	n <i>sofit</i>	n	m <i>sofit</i>	m

Tekstiesimerkki. Rašin kommentaari 1. Mooses 12. luvun alusta. Hakasuluissa on vastaava teksti masoreettisilla kirjaimilla vokalisoituna. **Huomaa!** Raamatusta lainattu teksti on aina masoreettisilla kirjaimilla.

לך לך. להנאתך ולטובתך ושם אעשך לגוי גדול וכאן אי אתה זוכם לבנים ועוד שאודיע טבעך בעולם:
[לך-לך. להנאתך ולטובתך ושם אעשך לגוי גדול וכאן אי אתה זוכם לבנים ועוד שאודיע טבעך בעולם:]

ואעשך לגוי גדול. לפי שהדרך גורמת לשלשה דברים ממעטת פריה ורביה וממעטת את הממון
[ואעשך לגוי גדול. לפי שהדרך גורמת לשלשה דברים ממעטת פריה ורביה וממעטת את הממון]

וממעטת את השם לכך הוזקק לשלשה צרכות הללו שהצטיחו על הבנים ועל הממון ועל השם
[וממעטת את השם לכך הוזקק לשלשה צרכות הללו שהצטיחו על הבנים ועל הממון ועל השם]

(ס"א) זהו ואגדלה שמך הריני מוסיף אות על שמך שעד עכשיו שמך חזרם מלאך ואילך חזרם
[ס"א זהו ואגדלה שמך הריני מוסיף אות על שמך שעד עכשיו שמך חזרם מלאך ואילך חזרם]

ואזרזם עולה רמ"ח כנגד איצריו של אדם. צרש"י ישן): ואברכך. צממון. (צ"ר): והיה ברכה.
[ואברזם עולה רמ"ח כנגד איצריו של אדם. ברש"י ישן): ואברכך. בממון. (ב"ר): והיה ברכה.]

הצרכות נתונות צידך עד עכשיו היו צידי צרכתי לאדם ונת ומעכשיו אתה תצרך את אשר תחפוץ.
[הצרכות נתונות צידך עד עכשיו היו בידי ברכתי לאדם ונת ומעכשיו אתה תצרך את אשר תחפוץ.]